

Vurdering av kommunens tilbud til rusmisbrukere

Arbeidsgruppens rapport og tilråding for videre arbeid (forprosjekt)

Rapport av 26.01.06

1. Mål og rammer

1.1 Bakgrunn

Komite for helse- og omsorg nedsatte i møte den 07.06.05 en arbeidsgruppe som skulle vurdere kommunens tilbud til rusmisbrukere. Dette ble gjort på bakgrunn av henvendelser fra virksomhetsområde Hjemmebaserte tjenester, som i en periode hadde gjort seg noen erfaringer med tjenestetilbud til personer med omfattende problematikk innenfor rus og psykiske lidelser.

Følgende personer ble oppnevnt:

Morten Rosenlund – saksordfører, Gjertrud Blomsø, vararepresentant for Rosenlund

Lene Finnstø fra sosialtjenesten

1 representant fra helse

Sigrun Klausen, SLT-koordinator

Før arbeidsgruppen fikk konstituert seg, tok virksomhetsleder Brynhild Kjelsli den 26.08.05 nytt initiativ til et møte vedr. rus, vold og kriminalitet. Ansatte ved Hjemmebaserte tjenester hadde da i lengre tid ytet tjenester til rusmisbrukere bosatt i kommunale boliger i bla. Rådhusgata. I dette boområdet bor mange av kommunenes rusmisbrukere i nedslitte rekkehus. Andre beboere (leietakere i Ørland kommune) har flyktet fra disse boligene på grunn av festing, husbråk og rasering. Vold og kriminalitet er dagligdagse, og nye ungdommer rekrutteres til miljøet – OGSÅ UNGE JENTER.

Det har vært vanskelig å gi et tilstrekkelig tjenestetilbud til de mest vanskeligstilte brukerne under disse forholdene. Ansatte har vært utsatt for trusler, og føler seg utrygge når de drar på hjemmebesøk. De vet aldri hvem som befinner seg i leilighetene, eller hvilken tilstand disse er i.

På møtet den 26.08.05 ble arbeidsgruppen utvidet til å omfatte virksomhetsleder for Hjemmebaserte tjenester, Brynhild Kjelsli som også fikk det administrative ansvaret. I tillegg ble Jan Ivar Småvik fra politiet invitert sammen med Gunn Røstad, representant fra Bjugn. Representanten fra Helse ble lege Pål Flæsen.

1.2 Mål

Hensikten med arbeidet var å vurdere Ørland kommunes tilbud til rusmisbrukere, og kan sees på som et forprosjekt

1.2.2 Forprosjektets hovedmålsetting

Forprosjektets hovedmålsetting var å ha hovedfokus på de aller mest vanskeligstilte i forhold til bolig, bemanning og kompetanse. Mandatet ble som følger:

Etablere et strakstiltak for bolig og oppfølging for 2-4 personer (19-25 år)

- Døgnbemanning
- Kompetanse

- ADL-training (Activities of Daily Living)
 - Dagtilbud
- Lege/helsetjeneste (20/30%)

1.2.3 Rammer og oppgaver

- Planlegge utforming av strakstiltaket
- Befaring i Trondheim kommune for å få kunnskap om forskjellige typer boligløsninger
- Delta på dialogkonferanse på Storlien "På vei til egen bolig"
- Møte med fylkesmann i oktober for mulig "drahjelp" og søke om midler til kompetanseheving
- Søke sosial-og helsedirektoratet om midler til 2 stillinger, inkludert prosjektlederstilling
- Legge saken fram for alle tre komiteene
- Søke Husbanken om kompetansetilskudd
- Søke Fylkesmannen om midler til kompetanseheving
- Kommunestyrebehandling den 09.11.05
- Besørge utlysning og ansettelse av prosjektleder innen utgangen av desember
- Utlyse miljøarbeiderstillinger i desember
- Informere naboer/nabovarsel i samarbeid med virksomhetsområdene Plan-byggesak og oppmåling og Anlegg og drift
- Innen medio desember komme med en rapport som konkluderer med behovet for videre arbeid på området.

1. Ansvarsforhold

Brynhild Kjelsli fikk det administrative ansvaret for forprosjektet, Morten Rosenlund saksordfører og Sigrun Klausen referent. Når prosjektleder for bo- og tjenestetilbudet blir ansatt, vil vedkommende få ansvar for implementering av bo-og tjenestetilbudet, og få en sentral rolle i utredning av det videre arbeidet etter arbeidsgruppens tilråding.

2. Gjennomføring av forprosjektet

Gjennomføringen har for det meste gått etter planen. Arbeidsgruppa konstituerte seg den 01.09.05, og har hatt fire refererte møter og 3 diskusjonsmøter uten referat. I tillegg har Brynhild Kjelsli og Sigrun Klausen jobbet tett sammen om saksutredning og søknadsskriving. Følgende er utført:

- ◆ 03.10.05: kommunebesøk i Trondheim, Brita Witzøe v/oppfølgingstjenesten Østbyen servicesenter orienterte oss om boligsosialt arbeid i Trondheim og guidet oss gjennom besøk ved 3 typer bolig samt et aktivitetssenter. De som deltok fra arbeidsgruppa var: Gjertrud Blomsø, Brynhild Kjelsli og Sigrun Klausen.
- ◆ 03.10.05: møte hos fylkesmannen v/Lisbeth Sævold og Aud Tokle Fjellhaug i forhold til mulig økonomisk bistand. Resultat: Vi kan søke på midler til kompetanseheving. Vi ble også invitert med 2 personer til å delta på studietur med fylkesmannen og andre kommuner, samt i et nettverk. Vi fikk også informasjon om mulige midler gjennom Shdir.
- ◆ 19. og 20.10.05: deltakelse på boligsosial dialogkonferanse på Storlien. Morten Rosenlund, Lene Finnstø og Brynhild Kjelsli. Det ble i denne forbindelse også gjennomført et møte med representanter fra Shdir, Husbanken og Fylkesmannen med presentasjon av prosjektsøknad til Shdir

- ◆ 28.10.05: søknad om lønnsmidler (2005 midler) til 2 stillinger på til sammen 911 000,- sendt Shdir.
- ◆ 31.10.05: strakstiltak for unge, tungt belastede rusmisbrukere behandlet i alle tre komiteene.
- ◆ 09.11.05: kommunestyrevedtak på strakstiltaket
- ◆ Uke 46/05: Prosjektlederstilling utlyst med søknadsfrist 30.11.05 (7 søkere)
- ◆ 24.11.05: Gjennomført informasjonsmøte med naboer på Fjæra/næringsområdet. Tilstede fra kommunen: Morten Rosenlund, Brynhild Kjelsli, Jon Foss, Knut Berg og Sigrun Klausen
- ◆ 29.11.05: Oversendt søknad om kompetansetilskudd i 2005 på kr 300 000,- til Husbanken på 2 delprosjekter framkommet i kjølevannet av forprosjektet:
 - a) felles (interkommunal) tildeling av bo- og tjenestetilbud samt kvalitetssikring av midlertidig husvære
 - b) Personalbase som utgangspunkt for miljøarbeid og oppfølgingstjeneste for rusmisbrukere (ambulerende team).
- ◆ 30.11-02.12.05: Studietur til Bergen sammen med fylkesmannen, Husbanken MNK rusfaget og andre kommuner. Brynhild Kjelsli og Sigrun Klausen deltok. Os kommune ble besøkt og vi fikk bla. Innføring i prosjektet "Assistert bolig" samt besøkte et lavterskel dagtilbud for rusmisbrukere. I tillegg fikk vi orientering om "Prosjekt bostedsløse" i Bergen. Siste besøk var i bydelen Ytrebygda, hvor vi fikk innføring i et boligprosjekt for rusmisbrukere samt innføring i en suksessfull NAV-modell.
- ◆ 05.12.05: søknad til fylkesmannen om 2005 midler til kompetanseheving på rusområdet
- ◆ 07.12.05: Mottatt tilsagnsbrev på lønnsmidler fra Shdir på kr 425 000,- for 2005
- ◆ I tillegg har kommunen søkt fylkesmannen om skjønnsmidler på bakgrunn av opprettelsen av bolig med bemanning for unge, tungt belastede rusmisbrukere med psykiske lidelser. Ørland kommune fikk kr 850 000,- i skjønnsmidler
- ◆ 19.12.05: Mottatt tilsagnsbrev på kompetansehevingsmidler fra fylkesmannen kr 100 000
- ◆ 21.12.05: Mottatt tilsagnsbrev på kompetansetilskudd fra Husbanken kr 200 000
- ◆ 18.01.06: Ansatt prosjektleder

4. Konklusjon

Arbeidet med å vurdere kommunens tilbud til rusmisbrukere har ført til at vi på kort tid kan iverksette et tiltak (bo- og tjenestetilbud) i tillegg til tilråding for videre arbeid. Medlemmer i arbeidsgruppen har også fått økt kompetanse på området, og har i løpet av denne korte perioden fått tilsagn på midler fra Shdir, Fylkesmannen og Husbanken. Dette gjelder både rammetilskudd, lønnsmidler og midler til kompetanseheving, hvorav noen midler er knyttet til to delprosjekter tett knyttet til bo- og tjenestetilbudet. Summen er på totalt 1 575 000,- Vi har gjennom arbeidet fått gode kontakter hos Fylkesmannen, Husbanken, Shdir og Midt Norsk kompetansesenter for rusfaget, og er gjennom Fylkesmannen blitt invitert med i et nettverk med flere kommuner. Vi har fått svært gode tilbakemeldinger fra sentralt hold på arbeidet vårt, og spesielt på helhetstenkingen som gjennomsyrrer alle prosjektbeskrivelser og søknader.

Den som blir ansatt som prosjektleder vil få ansvaret for implementering av bo- og tjenestetilbudet, og få en sentral rolle i utredning av det videre arbeidet etter arbeidsgruppens tilråding. Følgende arbeid gjenstår pr 06.01.06:

- ✚ Ansettelse av miljøarbeidere (utlyst i uke 1/2006 med 3 ukers søknadsfrist)
- ✚ Utarbeiding av avtaler og maler (bør gjøres i samarbeid med hjemmebaserte tjenester, prosjektleder, sosialtjenesten og SLT-koordinator):
 - vedtak

- bo-og tjenesteavtale
- retningslinjer/husregler
- retningslinjer for samarbeid med politiet
- informasjonsskriv til bo- og tjenestemottaker
- individuelle avtaler og evt. andre nødvendige maler
- Ørland kommune bør etablere et system som kvalitetssikrer at de avtaler og husordensregler som benyttes i botilbud for mennesker med rusproblem følger gjeldende rettsregler. **Dette må forankres på ledernivå i Ørland kommune.**

- + Ferdigstillelse av boligkomplekset.
- + Søke Husbanken om investeringstilskudd (Jon Foss)
- + Iverksette arbeidet med delprosjektene vi har mottatt midler fra Husbanken for
- + Iverksette kompetansehevingen vi har mottatt midler fra Fylkesmannen
 - Brynhild Kjelsli og Sigrun Klausen vil ha et planmøte med to representanter fra Midt Norsk Kompetansesenter for rusfaget en 09.02.06 i forbindelse med dette

5. Arbeidsgruppens tilråding

Gjennom arbeidet med å vurdere kommunens tilbud til rusmisbrukere har arbeidsgruppen kommet fram til at det er stort behov for å fortsette arbeidet med fokus på helhetstenking i et langsiktig perspektiv. Fundamentet på arbeidet må være at det i tillegg til helhetstenking i et langsiktig perspektiv skal være tverrsektorielt.

Arbeidsgruppen tilrår følgende:

Rådmannen oppnevner en styringsgruppe. Denne styringsgruppen skal besørge gjennomføring av videre arbeid basert på arbeidsgruppens tilråding og på ovennevnte fundament.

Oppgaver for gruppen:

1. Oppnevne nødvendige arbeidsgrupper

2. Samarbeid

- initiere til samarbeid med Bjugn på området rus- og boligsosialt arbeid
- initiere til samarbeid med andre Fosenkommuner
- fokus på tettere samarbeid mellom virksomhetene
- samarbeid mellom 1. og 2.linjetjenesten, utarbeide samarbeidsavtaler
- avklaring av samarbeid med politiet lokalt. Søke detaljert kunnskap fra Trondheim, og utarbeide detaljerte samarbeidsavtaler
- utarbeide detaljert samarbeidsavtale med Trondheim fengsel
- samarbeid med NAV, - det nye arbeids- og velferdskontoret
- se på samarbeid med Ørland næringsforum, spesielt på tiltaksområdet
- ha konstant fokus på helhet i tjenestetilbudet og virksomhetene

3. Handling

- sørge for at sosialtjenesten, hjemmebaserte tjenester og drift samarbeider i arbeidet med utredning av kommunale boliger
- revidere boligsosial handlingsplan

- kartlegging av brukere(alder, boligbehov, tjenestebehov osv, spesielt når det gjelder sosialtjenestens brukere), og planlegge for framtid
- gjennomføre de delprosjekter det er søkt midler til gjennom Husbanken
- utvikle lavterskeltilbud - aktivitet
- utrede alternativer for "arbeid og kompetanse" . Eks. fra Trondheim: bystyrevedtak på at alle mellom 18 og 30 år som mottar sosialhjelp får vilkår om arbeid eller kompetanseutvikling
- kvalitetssikre arbeidet med rusmiddelmissbrukere
- informasjon/naboproblematikk

4. Kompetanse

- fortsette deltakelsen i nettverket med Fylkesmannen, Husbanken, Midt Norsk Kompetansesenter for rusfaget og andre kommuner
- gjennomføre kompetanseheving på alle nivå på fokusområdet. Arbeidet er allerede iverksatt i samarbeid med Midt Norsk Kompetansesenter for rusfaget, og vi har fått kr 100 000 i midler fra Fylkesmannen til formålet
- videreføring av kompetanseheving for de som skal jobbe innenfor prosjektet "bo- og tjenestetilbud"
- sørge for tiltakskompetanse for den aktuelle brukergruppen

5. Framdrift

- implementering av prosjektet "bo- og tjenestetilbud til unge rusmiddelmissbrukere", med oppstart i begynnelsen av mars 2006
- bo- og tjenesteavtaler skal være utarbeidet innen medio februar
- **utredning av permanent plassering må påbegynnes i løpet av første kvartal 2006.01.19**
- sørge for framdrift i alle deler av arbeidet som igangsettes av styringsgruppa jamfør pkt 2 . Samarbeid, 3. Handling og 4. Kompetanse under "Arbeidsgruppens tilråding".

6 Avslutning

Styringsgruppa bør selv få komme fram til mandat for arbeidet, basert på fundamentene i arbeidsgruppens tilråding. Det anses også som viktig at medlemmer i styringsgruppa har noe kompetanse på området og forståelse for sammenhenger. I tillegg bør det være noen som samler trådene i arbeidet.

Denne rapporten må ses i sammenheng med interkommunal strategiplan for rusarbeidet som er under utarbeidelse i Ørland og Bjugn

Brekstad, 26.01.06

Morten Rosenlund
Saksordfører

Brynhild Kjelsli
Virksomhetsleder

Sigrun Klausen
SLT-koordinator

